

'Ik handel volgens vooroordelen. Ik versterk ze. En het gaat me ook wel eens te ver, dan vind ik het zo vervelend. Maar later moet ik er dan gelukkig weer boete voor doen. Dat is nou eenmaal Ome Willem.' Het kleuterprogramma 'De film van Ome Willem' is zo populair dat er ook veel volwassenen naar kijken. 'Ja, dat komt doordat het programma het dagelijks leven zo dicht benadert. Het is niet een programma dat de kinderen ziet als een groep die geïsoleerd is van de rest. Nee, het ziet de kinderen juist in relatie tot hun ouders, of hun oppas of de school en dat maakt het realistisch.'

Edwin Rutten, het gezicht van het programma, is bijna niet te stuiten wanneer we in de VARA-kantine zitten te praten. Hij probeert ook voortdurend dingen te regelen. Hij kiest een ander tafeltje 'bij het raam, want dan voel ik me aan de zijkant gek, haha', hij zorgt voor grote glazen melk die hij bijzonder snel achterover slaat en bovendien heeft hij de neiging om ook zelf de vragen te stellen.

Interview:
Jurjen de Jong
Foto's:
Co-Press-Studio
Uitzending:
Zaterdag, VARA-tv,
Nederland 1, 15.32 uur,
Hilversum 1, 19.35 uur

Edwin Rutten is met jazz vergroeid. Toen hij op het gymnasium zat en Rogier van Oortelo zijn vriend was, is het snel gegaan. Eerst alleen als drummer, maar later ook als zanger. Na de school ging hij psychologie studeren en ondertussen raakte hij als muzikant steeds meer betrokken bij het omroepgebied. Later ging hij naast musiceren ook presenteren en regisseren. Dat leidde in het verleden tot programma's als *Zo maar een zomeravond* en *Van twaalf tot twee*. Nu is hij voor de KRO te horen in *Nine o'clock jazz* en voor de VARA in *Zing zo maar simpel een melodie*. De meeste tijd gaat echter zitten in Ome Willem. Want naast Ome Willem op tv is er ook Ome Willem in den lande. Je kunt hem tegenkomen in schouwburgen, in inrichtingen, tijdens vakantiefeesten, enzovoorts. Tijdens die optredens probeert hij de sfeer over te brengen die zo kenmerkend is voor de tv-opnamen.

Edwin Rutten: 'Bij ons gaat dat op een manier die nogal in contrast staat tot die van veel andere programma's die in Hilversum gemaakt worden. De sfeer die ik bij anderen aantref, is vaak verbitterder, jaloerser en harder. Bij ons is dat niet zo. De geest van denken is hetzelfde bij iedereen. Bij ons allemaal is dezelfde aardigheid en – het klinkt pathetisch – dezelfde liefde. Je merkt ook dat de camera en geluidsmensen die sfeer leuk vinden en daarin graag meewerken. Dat is ook voor een groot deel te danken aan Aart Staartjes die een sterk bindende man is. Hij heeft ook goeie visies en dat straalt natuurlijk door op de anderen. Bovendien zijn de mensen van het team onbedreigd in hun kunnen. Ze zijn in de gelegenheid om aardig, gewoner te zijn. Ze hebben niets te verbergen of te verdedigen, iedereen is overtuigd van hun kunnen. Het zijn trouwens vaak de mensen die net niet zo goed zijn die overal veel problemen maken.'

Wat is jouw aandeel in het programma?

'Uitvoerend. Ik zit in een wisselwerking met de schrijvers. Allemaal bij elkaar draait het team eigenlijk steeds beter. Ik ben maar een vertegenwoor-

EDWIN RUTTEN & OME WILLEM

'De televisie moet tweerichtingsverkeer zijn'

diger van het geheel. Zij zijn voor mij een heel veilige basis. Want het team zorgt voor het draaiboek. En ik voer dat uit op mijn manier. De teksten worden ook op mij geschreven en ik kom tegenwoordig zelfs wel eens mijn woordkeus tegen, terwijl die teksten dus nooit van mij zijn. Voor veel mensen lijkt het of het geïmproviseerd is. Je hoort ze ook wel eens praten over "dat met die kinderen", haha. De kinderen die er zo maar tussenonder komen, zijn wel de krenten in de pap. En soms maakt dat ook dat ik het afschuwelijk vind dat er een draaiboek is. Maar je blijft nou eenmaal bezig met het

maken van een tv-programma. In een theater kan ik dan nog wel eens zo ver gaan dat ik van iedereen een kusje krijg. Dat is daar leuk. Maar op tv kan dat niet. Daar is drie kusjes genoeg, want het medium eist toch een zekere snelheid. Maar soms ben je net bezig met een verhaal over oma's en dan komt er opeens een-tje naar je toe en die komt dan iets zeggen over een bankstel dat net nieuw is thuis. Zo'n kind komt dan in de studio aan met een cassette in zijn hoofd over dat bankstel. Dat zal hij dan ook vertellen aan Ome Willem. Nou en dat moet dan kunnen. Volwassenen hebben

dat net zo goed. Wij zitten in een concertzaal ook opeens te denken "goh dat plafond mag ook wel eens een verfje hebben". Maar dat houden we dan voor ons, want er is een concert aan de gang. En dat is zo jammer. Als we dat nou gewoon zouden... Gebeurde dat nog maar, dan was er nog hoop voor ons. Maar wij zijn zo ingekapseld als wat, natuurlijk.'

Joepiedepoepie-album

'Voor ik het vergeet, ik wil graag dat je mijn postbus 3 in Maartensdijk erin zet. Die heb ik geopend voor de kin-

'Ik ben maar een vertegenwoordiger van het team achter Ome Willem.'

deren. Dat heb ik gedaan, omdat ik de tv te veel een eenrichtingsverkeer vind. Eigenlijk wil ik daar een tweerichtingsverkeer van maken en daarom vraag ik alle kinderen om een foto van zich zelf te sturen naar die postbus. Al die foto's komen dan in het Joepiedepoepie-album. Daarin zitten nu honderden foto's van kinderen in ziekenhuizen, achter drumstellen, zonder tanden, omdat ze aan het wisselen zijn, slapend. Van allerlei huidkleuren, naast de tv waarop het programma te zien is en zelfs in de woestijn.'

'Wat ik ermee ga doen weet ik nog niet. Maar ik beant-

woord wel alles. Soms zitten er in een paar regels enorme problemen, maar vaak is het zo iets als "ik heb me A gehaald". Dat willen ze dan even vertellen aan Ome Willem. Ik ben daar zeer precies mee, want op die manier is het tenminste meer dan alleen maar een programma, zo heb ik nog een beetje tweerichtingsverkeer. Dat is net als wat ik doe na elke voorstelling. Dan blijf ik altijd nog een half uurtje hangen in het theater, zodat ik altijd als laatste wegga. Want als er kinderen zijn die met zo'n cassette naar de voorstelling zijn gekomen, die dus iets aan me willen vertellen,

en die dat niet kwijt hebben gekund, dan moet er na afloop gelegenheid toe zijn. Ik zou het heel erg vinden als dat niet kon. Daar doe je kinderen veel leed mee. Dan is de middag voor hen niet geslaagd. En als die hele club dan om me heen staat met ouders en al, dan krijg je me toch dingen te horen. Dat is verreweg het moeilijkste en uitputtendste van de voorstelling. Dan loopt er bij voorbeeld een jochie langs en die roept "mijn ouders zijn gescheiden en dit is mijn vader tralderal". En die loopt dan zingend weg en dan moet ik naar een paar amandelen kijken en nieuwe schoenen bewonderen en ik hoor over oma's die jarig zijn of ze hebben een cava gekregen. Je moet voor al die dingen samen een groot in-casseringsvermogen hebben.'

Hoe lang denk je nog met Ome Willem door te kunnen gaan?

'Nou, er komen steeds nieuwe kinderen, haha. Maar dat is natuurlijk geen reden om tot in het oneindige door te gaan. Ik zei al dat de tekst en de muziek steeds beter worden. Maar ik maak me wel zorgen over mijn aandeel aan het programma. Ik ben erg bang om in maniertjes te vervallen. Dan wordt het vlak, dan is op een gegeven moment het hart eruit. "Worden het geen trucs," vraag ik me dan af. Op de opnamedag, het zwaarste van alles wat ik doe, dan loopt mijn kop twee keer zo hard. Dat begint al 's ochtends als ik in de auto stap. Dan voel ik zo'n wollig pakket dat in mijn nek ligt. Dat is dan een soort combinatie van allerlei spanningen en twijfels. Vaak voelt dat ook wel lekker hoor. Zou ik deze keer nou niet eens helemaal uitglipen, zou het wel weer zo fris en goed zijn, dat soort dingen vraag ik me dan af. Het werkt ook als een enorme belasting dat je op een gegeven moment een hoge standaard hebt bereikt met je programma. Dat niveau moet je namelijk zien vast te houden. Ook als ik op individueel niveau met een kind bezig ben, dan moet je kunnen merken dat er geen routine in zit. Het mag geen "manierisme" worden, want daar moet je razendsnel mee ophouden.'